

NOTAT1. oktober 2020
Sag 2020-9878**Bilag 8.2: Fordeling af midler og tværgående observationer****Formål**

Der gives i bilaget et overblik over modellen bag forslaget til fordeling af midler, oversigt over klyngernes forventede decentrale tilgængelighed samt observationer om bl.a. grøn omstilling og digitalisering på tværs af klyngerne.

Vurdering og scoring af ansøgningerne

Uddannelses- og forskningsministeren har udpeget 14 nye klyngeorganisationer fordelt på ti styrkepositioner og fire spirende områder inden for de udpegede erhvervs- og teknologiområder.

Sekretariatet har ud fra de kriterier, som er fastlagt i annonceringsmaterialet, scoret ansøgningerne. Kriterierne er:

- Placering i økosystemet (op til 20 point)
- Aktiviteternes kvalitet og egnethed (op til 30 point)
- Organisering, kompetencer og kapacitet (op til 30 point), herunder bl.a. relevans og tilgængelighed for målgruppen i hele landet
- Partnerkreds (op til 20 point)

I alt skal opnås mindst 65 point, før en ansøger kan indstilles til udpegning. Inden for alle styrkepositioner og spirende områder har ansøgerne opfyldt minimumskravene. Pointscorerne fordeler sig fra 66 point til 94 point, *jf. tabel i bilag 8.3.*

Inden for styrkepositionen *Life science og velfærdsteknologi* modtog sekretariatet og UFM to konkurrerende ansøgninger. Der har med afsæt i ansøgningerne været afholdt dialogmøder med begge ansøgere. De to ansøgere har efter dialogen valgt at indgå et samarbejde og derved trække den ene ansøgning. Det har på den baggrund været muligt at udpege en klyngeorganisation inden for *life science og velfærdsteknologi*.

Fordeling af midler

Det fremgår af annonceringsmaterialet, at fordeling af midlerne skal ske: "*under hensyntagen til ansøgningernes samlede kvalitet, den samlede økonomiske ramme, antallet af udvalgte klyngeorganisationer og hensigten om at kunne finansiere én effektiv klyngeindsats inden for hvert udpeget erhvervs- og*

ERHVERVSSTYRELSENVejsløvej 29
8600 SilkeborgTlf. 35 29 17 00
CVR-nr 10 15 08 17
E-post deb@erst.dk
www.erst.dk**ERHVERVS MINISTERIET**

teknologiområde. Hverken udvælgelse som klyngeorganisation eller en høj po-intscore medfører i sig selv dermed fuld finansiering i forhold til de ansøgte beløb”.

Sekretariatet har på den baggrund udarbejdet et oplæg til fordeling af midler til klyngerne, hvor der tages hensyn til følgende:

1. Beløbet de enkelte klynger har ansøgt om: Klyngerne har ansøgt fra godt 4 mio. kr. til godt 20 mio. kr. for 2021-2022, jf. bilag 8.3. Det bemærkes, at hovedparten af klyngerne har ansøgt sammenlignelige beløb hos UFM. Dog kan der være forskel på, hvilke aktiviteter som hhv. UFM og bestyrelsen giver støtte til. Nogle klynger (fx avanceret produktion, forsvar og fintech) har ansøgt betydeligt mere hos UFM end hos bestyrelsen.
2. Kvaliteten af ansøgningen: Vurderingen af ansøgningernes kvalitet tager afsæt i ovenstående beskrevne kriterier. Hvis en klynge har opnået en høj score ved fx at have sammensat en god partnerkreds, præsenteret aktiviteter af høj kvalitet osv., så opnår klyngen alt andet lige et højere beløb.
3. Effektiv indsats: Hensigten at kunne finansiere én effektiv klyngeindsats inden for hvert udpeget erhvervs- og teknologiområde. I vurderingen er der bl.a. lagt vægt på målgruppespredningen, omsætning som andel af BNP, produktionsværdi, eksportandel samt vækst. Det vil sige at leverer klyngen et stort bidrag til BNP eller har en stor og geografisk spredt målgruppe, opnår klyngen alt andet lige et højere beløb.
4. Den samlede økonomiske ramme: Der er modtaget ansøgninger svarende til ca. 205 mio. kr. i decentrale erhvervsfremmemidler, hvilket er ca. 45 mio. kr. mere end de 160 mio. kr., bestyrelsen har afsat. Alle klyngerne er reduceret ift. deres ansøgte beløb med henvisning til, at den samlede økonomiske ramme skal stemme.

Oplæg til fordeling af midler for hver enkelt klynge fremgår af bilag 8.3. Der lægges op til, at klyngerne tildeles i spændet mellem 4 og 17,5 mio. kr. med afsæt i ovenstående model samt det ansøgte beløb.

Tværgående observationer

Forudsætninger for ansøgningerne

I annonceringen opstilles en række forudsætninger for at sikre efterlevelse af intentionerne med forenklingen og konsolideringen af aktørlandskabet på klyngeområdet. De centrale forudsætninger er, at de nye klyngeorganisationer er én selvstændig juridisk enhed med eget cvr-nummer, der arbejder på et almennyttigt grundlag, har deltagelse i bestyrelse fra både virksomheder og videninstitutioner og har guldcertificering eller har en plan mhp. opnåelse af guldcertificering samt er tilgængelige for deres målgruppe i hele landet.

Alle klyngeansøgninger vurderes at opfylde de opstillede forudsætninger i annonceringsmaterialet. Der er dog væsentlige forskelle i, hvor langt de forskellige

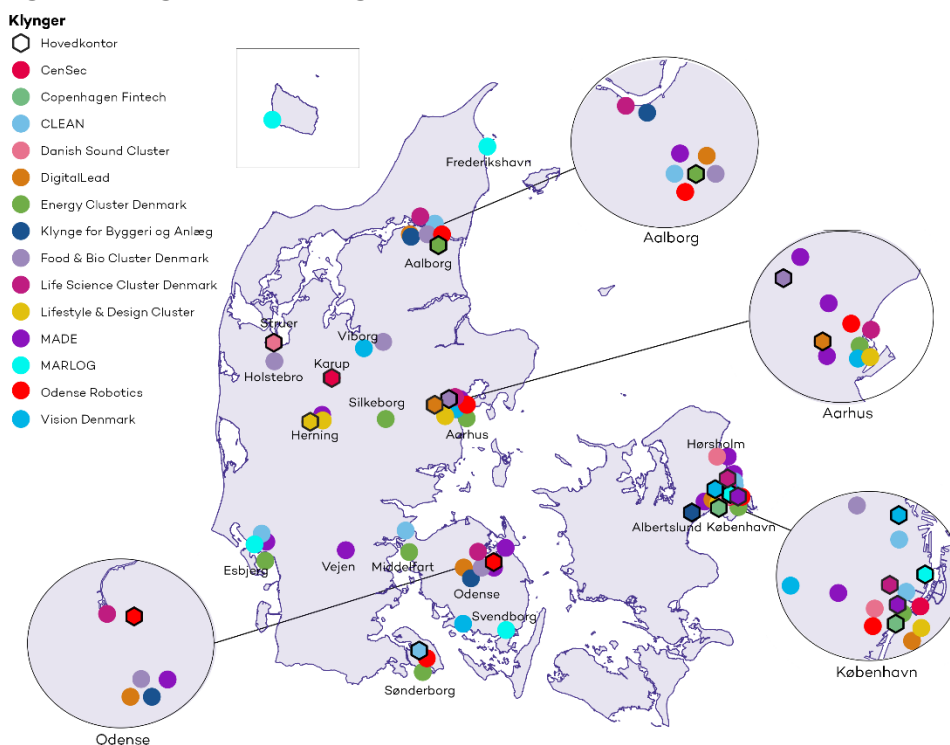
klyngeorganisationer er kommet i konsolideringsprocesserne. Fx er det en forudsætning, at alle klynger har en bestemt og bred bestyrelsessammensætning senest ved indgangen til 2021. Nogle klyngeorganisationer opfylder allerede dette krav, mens andre klyngeorganisationer har beskrevet en forventet bestyrelsessammensætning, som de vil arbejde henimod inden ultimo 2020. Sekretariatet vil følge op ved brug af styringskonceptet, *jf. bilag 8.4.*

For at give klyngerne gode økonomiske forudsætninger har klyngeorganisationerne mulighed for at få forskudsudbetaling og kan medtage støtteberettigede udgifter fra den dato, hvor de har indsendt deres ansøgning. På linje med øvrige projekter godkendt af bestyrelsen får klyngerne et overhead på 18 pct. på baggrund af de direkte lønomkostninger. Det udokumenterede overhead kan fx bruges på rejser, kost og logi. For universiteter m.fl., der deltager i projekter med forskningsaktiviteter, beregnes et overhead på 44 pct. Bestyrelsens midler kan ikke anvendes til drift men alene til aktiviteter.

Decentral tilgængelighed

På baggrund af ansøgningerne tegner der sig et billede af et klyngelandskab, som i vidt omfang vil være tilgængeligt på tværs af hele landet, *jf. figur 1.*

Figur 1: Geografisk fordeling af årsværk

Kilde: Klyngeansøgningerne og dialogmøder samt supplerende skriftlige spørgsmål

Størstedelen af klyngerne planlægger at organisere sig med forskellige afdelinger med henblik på at sikre geografisk nærhed på tværs af landet. Størrelsen af afdelingerne og den forventede fordeling af ressourcer afspejler bl.a. ansøgernes analyser af antallet af virksomheder og deres behov i de pågældende områder.

Ud af de 14 klynger forventes halvdelen at have hovedkontor i hovedstadsområdet. Det er dog vigtigt at være opmærksom på, at der er tale om et juridisk hovedkontor i form af placering af cvr-nummer.

Flere klynger lægger op til at have lokale centre, der er større end deres juridiske hovedkontor. Eksempelvis har den maritime klynge cvr-nummer i København, men den største afdeling med flest årsværk er i Svendborg.

Table 1: Liste over forventede hovedkontorer

Klynge	Hovedkontor
CLEAN	6400 Sønderborg
DigitalLead	8000 Aarhus
Klynge for Byggeri og Anlæg	2620 Albertslund
Copenhagen Fintech	1411 København
Food & Bio Cluster Denmark	8200 Aarhus
MARLOG	1256 København K
MADE	1620 København V
Energy Cluster Denmark	9220 Aalborg
Vision Denmark	2100 København Ø
CenSec	7440 Karup
Danish Health	2200 København
Lifestyle & Design Cluster	7400 Herning
Danish Sound Cluster	7600 Struer
Odense Robotics	5230 Odense
Life Science Cluster Denmark	2200 København N

Alle ansøgere er opmærksomme på, at de skal være landsdækkende – også i praksis, hvis de skal være succesfulde. Henset til klyngernes begrænsede ressourcer og koncentrationen af videninstitutioner i de store byer er der dog en tendens til, at nogle landsdele bliver hjemsted for flere fysiske klyngelokationer end andre dele af landet. Der er imidlertid mange fysiske lokationer, der grænser op til områder, hvor der er færre fysiske lokationer, og har til opgave at servicere virksomheder placeret dér.

Flere ansøgere har peget på, at de balancerer kriteriet om decentral tilgængelighed over for risikoen for at bruge for mange midler på husleje og fysiske lokationer. Ansøgerne fremhæver også deres partners fysiske lokationer som en væsentlig styrke til at sikre tilgængelighed i hele landet. Det gælder især partnere som universiteter, kommuner, erhvervshuse og GTS'er mv. Her benytter ansøgerne sig af eksisterende kontorer frem for at bruge ressourcer på at etablere selvstændige enheder. Mange ansøgere skitserer, hvordan de vil anvende digitale kommunikationskanaler såsom Virksomhedsguiden til at nå ud til målgruppen på en omkostningseffektiv måde.

Som en vigtig aktør i erhvervsfremmesystemet sørger erhvervshusene for, at erhvervsfremmesystemet er fysisk til stede i hele landet. Erhvervshusene er en vigtig samarbejdspartner for alle klyngeorganisationer, og især dem der ikke selv

har mange fysiske lokationer. Flere klyngeansøgere indikerer desuden samarbejde med en række yderligere partnere, fx kommuner, business regions og lokale erhvervsråd.

Grøn omstilling og digitalisering

På tværs af klynger er der stort fokus på, hvordan klyngerne kan bidrage til at fremme den grønne omstilling og samtidig bidrage til fortsat digitalisering af SMV'erne og deres forretningsmodeller.

En del klynger har et naturligt større fokus på grøn omstilling i form af energiklyngen, miljøklyngen, den maritime klynge og fødevareklyngen. Eksempelvis forventer den maritime klynge at styrke grøn logistik, grønne havne og grønne end-2-end løsninger. De øvrige klynger har også fokus på grøn omstilling, hvor fx design, mode og møbler-klyngen forventer at danne partnerskaber om cirkulær økonomi med bl.a. udvikling af grøn produktinnovation og systematisk opsamling af viden om klimapåvirkning og cirkularitet.

I forhold til det digitale har visse klynger naturligt stærkere fokus i form af bl.a. den digitale klynge, forsvarsklyngen og fintechklyngen. Digitalisering er et redskab til at realisere andre målsætninger, og fx forventer den digitale klynge at bidrage til FN's verdensmål gennem bl.a. indsatser rettet mod både digitale systemers bæredygtighed og mod, hvordan digitale teknologier kan bidrage som værktøj til øget bæredygtighed. De øvrige klynger har også stort fokus på potentialerne i digitalisering, og fx forventer den spirende klynge inden for lydteknologi at have et særligt fokus på optimering af produkternes levetid og energiforbrug gennem brug af bl.a. kunstig intelligens.

Sekretariatet vil i forbindelse med styringskoncept og handleplaner løbende følge op på, om klyngerne er decentralt tilgængelige, herunder med særlig opmærksomhed på de områder nævnt ovenfor, og fokus er på bl.a. grøn omstilling og digitalisering, *jf. bilag 8.4*. Dette gøres igennem de årlige handleplaner, der definerer aftalegrundlaget mellem bestyrelsen og den enkelte klyngeorganisation og sætter konkrete mål for de resultater, der skal nås i bevillingsperioden.